

ÖZEL
SANKO OKULLARI

ANASINIFLARI BÖLÜMÜ REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA SERVİSİ

OKUL ÖNCESİ DÖNEM GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

3-4 YAŞ

GELİŞİM:

Gelişim değerlendirilen bir durumun, işin, zamanlara (dönemlere) bölünmesi ve her bir zamanın bir önceki zamana göre farklılıklar olması demektir. İnsanların hiyerarşik bir gelişim sırası vardır her çocuk bu sırayı izler. Bir sonraki basamağa geçmek için içinde

bulduğu zamanın özelliklerini tamamlamış olması gerekir. Ör: Yürümeden koşulmaz.

Çocukların hepsi gelişimsel sırayı takip ederler ancak hızları zamanları ve dereceleri birbirlerinden farklıdır. Anne babaların çocuklarına karşı tutumlarını en iyi şekilde belirleyebilmeleri için, onların içinde buldukları gelişim dönemlerinin özelliklerini bilmeleri gerekmektedir.

3-4 Yaş Gelişim Özellikleri

Çocuğun Zihinsel Gelişimi

- ✓ Acıktığında, üşüdüğünde, uykusu geldiğinde ne yapacaklarını bilirler.
- ✓ Tek bir bakış açısından problemlere yaklaşabilirler. Bu yaştakiler, bazı zorluklarla karşılaştıklarında soruna tek bir açıdan yaklaşırlar. Farklı açılardan bakma henüz gelişmemiştir. Karar vermeden önce problemin farklı yönlerini görebilme becerisi, 7 yaşına kadar tam anlamıyla gelişemez.
- ✓ Hikâyenin bazı bölümlerini hatırlarlar ve ifade ederler.

- ✓ Dikkat süreleri kısadır.
- ✓ **Yaratıcı hayali oyunları** daha fazla oynamaya başlarlar.
- ✓ Bazı **renkleri** doğru şekilde isimlendirebilirler. Çocuklar renkleri daha küçük yaşlarda da ayırt edebilirler ve renklerin isimlerini öğrenirler. 3 veya 4 yaşına kadar her gördükleri rengi doğru isimlendiremeyebilirler.
- ✓ Bazı **rakamları** söyleyebilirler. Okul öncesi çocuklar rakam kavramını anlarlar. Bazı rakamları bilirler.
- ✓ Nesneleri doğru şekilde **saymayı** öğrenirler. Çocuklar önce konuşmaya başlarlar, sayma ise daha sonra gelişir. Başlangıçta sayma çok doğru olmayabilir. Söylenen sayı ile gerçekte nesne sayıları örtüşmeyebilir. 3 ve 4 yaşta sözlü sayma daha doğru şekilde gelişir.
- ✓ Keskin bir **zaman** kavramına sahip olmaya başlarlar. 3 yaşında çocuklar zaman kavramını geliştirirler. Kendi günlük belirli zaman dilimlerinde yapılanları (rutinlerini) bilirler.

Çocuğun Zihinsel Gelişimini Desteklemek İçin Neler Yapılabilir?

- ✓ Alternatif bakış açısı ve çözümler düşünmesi için sorular sorulabilir.
- ✓ Hatırlatma becerisini geliştirmek için kitap okunabilir hikâye ile ilgili sorular sorulabilir.
- ✓ Kelime dağarcıklarını geliştirmek amacıyla mümkün olduğu kadar yetişkin dil kullanmak gerekir.
- ✓ Yaratıcı, hayali oyunlarını teşvik edin. Oyunlarının bir parçası olup değer eğitimi için fırsat yaratılabilir.
- ✓ Renk ve şekil gibi kavramların yer aldığı oyun ve oyuncaklar kullanılabilir.
- ✓ Sayı kavramları ile oyunlar oynanabilir
- ✓ Kurallı yaşam şeklini benimsemesi için artık son dönemlerdir ve anne- baba içinse kuralları uygulamanın önemi büyüktür.
- ✓ Benzerlik ve farklılık oyunlarına başlanabilir
- ✓ Olayların sırasını önce-sonra kavramlarıyla aynı zamanda saat kavramlarını da kullanmaya başlanabilir

Çocuğun Dil Gelişimi

- ✓ 4- 5 kelimededen oluşan cümlelerle konuşurlar. Sürekli konuşarak, bu yeni beceri kullanımını iyileştirmeye ve pratik yapmaya çalışırlar
- ✓ Daha önce kullanmadığı dil yapılarını, fiil çekimlerini kullanırlar.
- ✓ Daha bilinçli şekilde dili kullanırlar. "Yapabilir miyim?", "yiyorum", "yedim" gibi.
- ✓ 15-20 dk. Süresince kısa bir hikâyeyi/okunan bir kitabı dikkatle dinleyebilirler.
- ✓ Kısa hikâyeler anlatabilirler.
- ✓ İki eylemden oluşan komutları takip ederler.

Çocuğun Dilsel Gelişimini Desteklemek İçin Neler Yapılabilir?

- ✓ Çocuklarla sohbet edilmeli hikâyeler, masallar okunup üzerinde konuşulmalı
- ✓ Duygusal zekâsını kullanabileceği sorular sorun. 'ne hissettin, hikâyenin en çok neresini beğendin, sen olsaydın hikâyede... Vb. gibi
- ✓ Yetişkin dil kullanılır. Farklı sözcükler öğrenmesine destek olunur

- ✓ Daha önce dinlediği hikâyenin resimlerini göstererek hikâyeyi tekrar anlatması istenebilir

Çocuğun Bedensel Gelişimi

- ✓ Giysisinin önündeki fermuarı açabilirler.
- ✓ Çorap, pantolon ve tişörtlerin önünü ve arkasını bilirler.
- ✓ Kendi içeceklerini bardağa koyabilirler. Yarı dolu sürahiden suyu rahatlıkla boşaltabilirler.
- ✓ Ev işlerinde bazı sorumluluklar alırlar. (Çöp boşaltma, masayı kurma, çamaşırları kirli sepetine yerleştirme gibi.)
- ✓ Yardımla dişlerini fırçalayabilirler.
- ✓ Önündeki küçük düğmeleri ilikleyebilirler.
- ✓ Palto ya da geniş hırka gibi giysileri kendileri giyebilirler.
- ✓ Kısa mesafeleri ayakuçlarında yürüeyebilirler.
- ✓ Tek ayakları üzerinde zıplayabilirler, büyük bir topu iki elleri ile tutabilirler.
- ✓ Bazı büyük harfleri kopyalayabilirler.
- ✓ 2- 4 vücut parçasından oluşan insan resmi çizebilirler.
- ✓ Çocuklar keskin el ve parmak hareketleri yapabilmek için kas kontrol ve konsantrasyonunu geliştirirler. Çoğu kalem işaret parmağı ile diğer parmakları arasında yetişkinler gibi tutar.
- ✓ Çoğu sol ellerini mi yoksa sağ ellerini mi kullanmak istediklerine karar verirler.
- ✓ Makas kullanmayı becerirler.

Çocuğun Bedensel Gelişimini Desteklemek İçin Neler Yapılabilir?

- ❖ Gelişimsel olarak yapabildiği her konuda cesaretlendirmek gerekir.
- ❖ Top oynamak, küçük sporlar yapmak, kalem kullanmasını desteklemek bedensel gelişim için verimli aktiviteler olacaktır
- ❖ Açık havada, park ve bahçelerde oynaması için fırsat yaratılmalı. Koşması, top oynaması bedensel olarak güçlenmesini sağlar.
- ❖ Sorumluluk almasını destekleyip küçük işleri yapması konusunda görev verilmelidir.
- ❖ Özellikle el becerilerini geliştirecek aktiviteler yapılmalıdır.

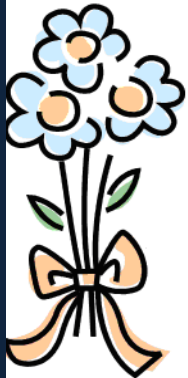
Çocuğun Sosyal-Duygusal Gelişimi

- ✓ Diğer çocuklarla birlikte oyunlar oynar, paylaşabilir. Yarışmayı bırakıp işbirliğine başlar
- ✓ Arkadaşlarını memnun etmeye çalışır. Karşısındakinin duygu ve düşüncelerini anlamaya başlar
- ✓ Diğer çocukların veya kardeşlerinin yaptığı şeyleri yapmak ister.
- ✓ Doğru, yanlış gibi kavramları öğrenir.
- ✓ Kendi duygularını kelimelerle daha iyi anlatabilir.
- ✓ Kolayca utanır.
- ✓ Otoriteye arşı tepki gösterebilir,
- ✓ Büyüdüklerini kanıtlamak isterler birçok şeyi yapmak isterler. Kıyafetlerini seçmek ve tercihlerini ortaya koymak ister,
- ✓ Övülmekten hoşlanır.
- ✓ Yanlış davranınca suçluluk hisseder.
- ✓ Oyun sırasında daha yaratıcıdır.
- ✓ Hayalle gerçeğin farkını henüz ifade edemez. 3 yaş düzeyinde hayali oyunlar oynarlar

Sosyal ve Duygusal Gelişimini Desteklemek İçin Neler Yapılabilir?

- ✓ Bütün anne-babalar çocuklarının arkadaşlarıyla veya diğer kişilerle iyi geçinmesini isterler. Arkadaş edinmek ve sürdürmek için olumlu ilişkiler ve işbirliği yapmak gereklidir.
- ✓ Yaşlılarıyla yaşadığı çatışmaları ve anlaşmazlıkları çözerken ona söz hakkı verin nasıl çözebileceğiniz üzerinde konuşun ve kendisinin halletmesini isteyin
- ✓ Kendi kendine yeten biri olmaları yönünde destekleyici olun. Daha önce zorlandıkları bir şeyi başardıklarında geribildirim sunun..
 - ✓ Okuldaki aktivitelere katılımını destekleyin.
 - ✓ Yaşlılarıyla oynayacağı, enerjisini boşaltabileceği fırsatlar yaratın.
 - ✓ Günlük yaşadıklarını, duygu ve düşüncelerini paylaşmasına sağlayın. Onu anladığınızı ve dinlediğinizi hissettirin

HER ÇOCUK BİR DÜNYADIR... İlkay GÜN

Anasınıfları Bölümü
Psikolojik danışmanı